

Voorjaarslandschap rond de baai van Kallonis, Lesbos

oostmediterrane vogels

Gelegen op enkele kilometers afstand van de Turkse kust, kenmerkt Lesbos zich door een nog vrijwel onbedorven, natuurlijk en groen landschap. Rijk begroeide valleien en kleinschalige akkers en weiden wisselen af met voedselrijke zoutpannen en 'n moerassige ondiepte.

Naaldbossen en weelderig loofbos, olijfboomgaarden, bergbeken, de berg Olympos (968 m.), indrukwekkende klifkusten en nauwelijks bewoonde streken geven ons uitgelezen kansen om typisch oostmediterrane (trek-)vogels te ontmoeten. Hierbij valt te denken aan tot de verbeelding sprekende soorten als Arendbuizerd, Aziatische Steenpatrijs, Witvleugelstern, Citroenkwikstaart, Oostelijke Blonde Tapuit, Rüppells Grasmus, Griekse Spotvogel, Maskerklauwier, Bruinkeelortolaan en Zwartkopgors.

Kortom: een boeiende 8-daagse voorjaarsreis naar dit beroemde Griekse vogeleiland; een reisdoel dat de echte vogelaar zeker niet wil missen . . .

in vogelvlucht:

- 8-daagse vliegreis Lesbos / Griekenland
 - vr. 24 april t/m vr. 1 mei 2020
 - reissom: € 1249,- pp op basis van gedeelde tweepersoonskamer; na de 'vroeg vogel'-korting van € 50,- : slechts € 1199,- pp
 - verzorging: halfpension plus veldlunch
 - reisleader: Emile Dirks
-

natuurlijk genieten

Vanwege de oostelijke ligging in Europa, hebben wij kans op twee soorten die juist op Lesbos de meest westelijke grens van hun Aziatisch verspreidingsgebied bereiken: de Smyrnagors en de Turkse Boomklever. We proberen ze te ontdekken in hun eigen biotoop en hopen op fraaie beelden door kijker of telescoop.

De vogeltrek is eind april in volle gang. We nemen veel prachtige soorten waar. Daarbij zijn bijna zeker: Roodpootvalken, vroege Eleonora's Valken, Slangenarenden, Grauwe Kiekendief, maar liefst 7 soorten reigers, Zwarte Ibissen, Zwarte Ooievaars, Flamingo's, Alpengierzwaluwen, Kleine

Klaapeksters, Roodkeelpieper, vliegenvangers en nog véél, véél meer. Van verschillende (broedvogel-)soorten zullen we hun opvallende zang kunnen beluisteren. Het bergachtige eiland kenmerkt zich door kleinschaligheid: de wegen zijn smal en bochtig. Sommige wandelingen kunnen pittig zijn. Ons hotel ligt centraal op het eiland, aan de rand van het dorpje Skala Kallonis, aan een grote baai én naast een interessant moerasgebied.

Zingende Zwartkopgors in de Potamiavallei

afwisselende excursies

Vanuit ons 'basiskamp' maken we dagelijks boeiende excursies met ons personenbusje, bestuurd door de reisleader. Stichting Vogelreizen

Bosruiter en Krombekstrandloper aan de rand van de zoutpannen

heeft voor deze speciale natuur- en vogelreis een uitgebalanceerd en gevarieerd excursieprogramma samengesteld. Het biedt goede kansen om een breed en helder beeld te krijgen van de natuur en de vogels. En van een vleugje cultuur van Lesbos. De bedoeling van onze reis is om te genieten van de vele mooie vogelsoorten op Lesbos. We zijn er niet op uit om, koste wat kost, zo veel mogelijk soorten op de lijst te krijgen. Vooral kwaliteit dus; kwantiteit is van secundair belang. Met de minibus zullen diverse tochten en ritjes gemaakt worden. Ter plekke gearriveerd, zijn we actief buiten bezig met rustig wandelen, stilstaan, genieten en observeren. Er zijn enkele excursiedoelen met een pittige, steile wandeling.

Het ontbijt staat iedere ochtend klaar in ons hotel. Lunches worden in het veld gebruikt, nadat ingrediënten hiervoor 's ochtends vers zijn ingekocht. 's Avonds kunnen we in ons hotel weer genieten van een royaal, welverdiend dinerbuffet. Tijdens ons verblijf is het regelmatig zonnig, met kans op een voorjaarsregenbui. De temperatuur kan in deze tijd van het jaar overdag oplopen tot waarden rond de 20°C. 's Nachts kan het flink afkoelen.

ervaren reisbegeleiding

Tijdens deze speciale vogelreis zullen we worden begeleid door Emile Dirks, die goed bekend is op Lesbos. Hij heeft voor Stichting Vogelreizen diverse binnen- en buitenlandse reizen ontwikkeld en begeleid, onder andere naar de Spaanse Pyreneeën, Algarve/Portugal, West Turkije, Eilat, Helgoland, Varanger & Lapland, Zuid-Afrika en Florida.

Rüppells Grasmus bij Molivos (foto: internet)

vogels en méér

Tijdens onze dagelijkse excursies komen we ook andere dieren dan vogels tegen. Ook dááaraan besteden we natuurlijk aandacht. Tijdens eerdere reizen van Stichting Vogelreizen ontdekten we: Kaspische Toornslang, Gestreepte Ringslang, Moorse Landschildpad, Kaspische Beekschildpad, Groene Kikker, Boomkikker, Groene Pad, Reuzensmaragdhagedis, Scheltopusik (de Pantserhazelworm, de langste pootloze hagedis ter wereld), Europese Tjiktjak, Hardoen, Gele Schorpioen, Steenmarter, Kaukasuseekhoorn en Oostelijke Egel. Helaas zullen we enkele van deze dieren slechts als verkeersslachtoffer tegenkomen.

het excursieprogramma

dag 1:

We vertrekken vanaf Amsterdam/Schiphol-Airport naar Lesbos, vanwaar we naar ons hotel vervoerd worden, rustig gelegen aan de baai van Kallonis, centraal op het eiland. Op welk tijdstip onze Transavia-chartervlucht vertrekt is nog niet bekend. In de namiddag staat een wandelexcursie geprogrammeerd. Deze activiteit is uiteraard

De eerste Bijeneters op Lesbos

afhankelijk van het tijdstip van aankomst op het eiland. Tijdens deze oriëntatie kun je mogelijk al soorten zien als Ralreiger, Zwarte Ibis, Slangenarend, Strandplevier, Krombekstrandloper, Alpengierzwaluw, Roodstuitzwaluw, Grauwe Klauwier en Europese Kanarie. Bij de start van deze reis ontvangen belangstellenden een speciaal op dit reisdoel toegesneden waarnemingenlijst. Hierop kan bijgehouden worden welke soorten zijn gezien of gehoord. 's Avonds wordt de lijst met 'de liefhebbers' gezamenlijk ingevuld. Het aantal vogelsoorten deze reis kan meer dan 100 bedragen.

dag 2:

Een bezoek aan de Kalloni zoutpannen staat op het programma. In die omgeving bevindt zich bovendien een soort strandvlakte met gevarieerde, lage begroeiing. Tevens is er een moerassige laagte die weer andere soorten aantrekt. We gaan het allemaal bekijken tijdens verschillende ontdekkingswandelingen. 's Middags maken we een wandeltocht over een landweggetje door een bergkloof ten westen van ons dorp. Een scala aan soorten zal vandaag 'in beeld' komen. Hierbij valt

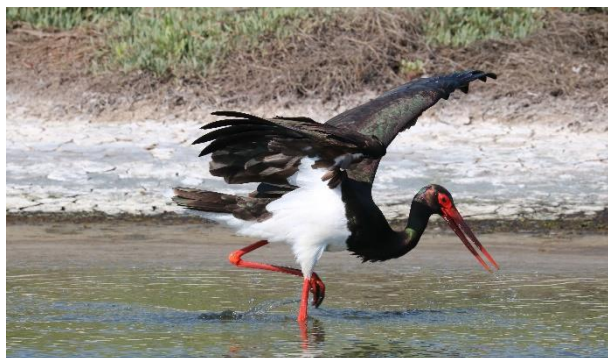

De Dwergooruil rust overdag: 'tsja, wie 's nachts uit 'vissen' gaat, moet overdag zijn netten drogen . . . '

te denken aan: Woudaapje, Kleine Zilverreiger, Flamingo, Casarca, Bruine of Grauwe Kiekendief, Griel, Kleine Plevier, Kempshaan, Dwergstern, Witwangstern, Kortteen- en Kuifleeuwerik, Roodkeelpieper, Blonde Tapuit en Spaanse Mus.

dag 3:

Vandaag een tocht die als doel Mithimna (Molivos) heeft, in het noorden van het eiland. Bij gunstige weersomstandigheden kunnen we verschillende vogels en soorten zien die hier het eiland verlaten om hun trek naar het noorden, voort te zetten. Vanaf het strategisch gelegen Molivos hebben we een prachtig uitzicht over zee. Het Turkse vasteland ligt op slechts enkele kilometers afstand en is duidelijk zichtbaar. Onderweg zullen we verschillende keren stoppen en wandelingen door het landschap maken. We bezoeken ook het

Foeragerende Zwarte Ooievaar bij de zoutpannen

terrein van het Limonosklooster. We kunnen een aantal fraaie vogelsoorten verwachten in de diverse landschappen: Dodaars, Kwak, Zwarte Wouw, Arendbuizerd op trek, Torenvalk, misschien al de prachtige Eleonora's Valk, Zomertortel, Alpengierzwaluwen op trek, Oever- en Huiszwaluw, Blauwe Rotslijster, Baardgrasmus, Rùppells Grasmus en Bonte Kraai.

dag 4:

In het zuidoostelijke deel van het eiland gaan we een boswandeling maken door flink geaccidenteerd terrein. Het kan ons soorten opleveren die we elders op het eiland niet of niet makkelijk zullen kunnen zien: Roodborst, Zanglijster, Wespendif, Winterkoning, Boomkruiper, Zwartkop en Wielwaal. Verder gaat de excursie naar de berg Olympos. Onderweg proberen we de Turkse Boomklever waar te nemen. De Olympos bedwingen we weliswaar grotendeels gemotoriseerd, maar bijna bij de top kunnen we de laatste honderden meters te voet slechten. Bij normale weersomstandigheden genieten we van prachtige vergezichten. In dit gebied kunnen we de Rotszwaluw verwachten. Andere soorten die we tegen kunnen komen zijn: Rouwmees, Gaai, Middelste Bonte Specht, Sperwer, Havik, Staartmees, Hop, Balkanbergfluitier en Vink. Op onze terugweg, door fraai en kleinschalig landschap, kunnen we genieten van tal van interessante soorten. Hierbij zijn misschien wel Roodpootvalk, Steltkluut, Vorkstaartplevier, Bijeneter of Visarend.

Alarmerende Casarca in de Meladia Valley

dag 5:

Een bijzondere tocht naar het westen van het eiland, naar Sigri. Onderweg bezoeken we de Ipsilou berg, met het gelijknamige klooster bovenop. Onder andere op deze plaats zoeken we naar de weinig opvallende Smyrnagors. Daarna stoppen we o.a. bij wat, veelbelovend, 'het versteende woud' heet. In het landschap treft men echter slechts enkele uitgegraven, versteende korte boomstammen van soms reuzendoorsnede aan. Van een 'woud' is in het geheel geen sprake. Uiteindelijk gaan we over het schilderachtige kustweggetje van het nog ingeslapen Sigri naar Eresos terug. Een verlaten en landschappelijk zeer fraaie route trakteert ons waarschijnlijk op tal van mooie vogels! We kunnen vandaag misschien

Regelmatig zien we de Stelkluut

genieten van Kuifaalscholver, Purperreiger, Kleine Torenvalk, Slechtvalk, trek van Oever-, Boeren-, Roodstuit-, Huis-, en Gierzwaluw, zingende Bruinkeelortolaan, Scharrelaar en verschillende soorten klauwieren en vliegenvangers. Het wordt een echte vogeldag!

dag 6:

We starten met een wandeling van zo'n 3 km. door het binnenland. Van de zoutpannen, het land in, richting Paraskevi. We gaan rustig langs akker- en grasland en proberen soorten als Roodkop- en Maskerklauwier in beeld te krijgen. Misschien wordt dit tweetal nog wel aangevuld met de prachtige Kleine Klapekster . . . Een zingende Zwartkopgors, jagende Grauwe Kiekendief, Raaf of ratelende Grauwe Gors; het behoort allemaal tot de mogelijkheden vanochtend. Boven ons kan zich een gestage trek van Gierzwaluwen afspelen. Mogelijk afgewisseld door Bijeneters of Alpengierzwaluwen.

Vervolgens bezoeken we de dichtbij gelegen zoutpannen en het moerasje, op zoek naar Witvleugelstern, Kleine Strandloper, Zwarte en Groenpootruiter, Oeverloper, Krombekstrandloper en Poelruiter. We zullen zien of de Griel weer op z'n 'vaste' stek zit. Rond het middaguur komen we langs het hotel en kun je besluiten een dagdeel vrij te nemen. Anderen gaan door met het verkennen van de noordwestelijke kant van de baai van Kalloni. Wat deze tocht ons brengen zal is niet te voorspellen.....

Kalloni vogeltrekobservatiepunt

dag 7:

Een tocht met van alles wat: we starten met een bezoek aan de monding van de oostelijke rivier (de Tsiknias), die bij Skala Kallonis in de gelijknamige

baai uitmondt. Via het klooster van Limonos gaan we door de binnenlanden naar de noordkant van het eiland, naar Petra. Door het ruige en deels beboste binnenland komen we dan in de loop van de middag weer terug bij ons hotel. Tijdens korte wandelingen en op observatiemomenten gaan we genieten van natuur, gevarieerde landschappen en vogels. Mogelijk levert dat ons een aantal mooie soorten op, zoals: Boomvalk, Aziatische Steenpatrijs, Dunbekmeeuw, Zwartkopmeeuw (beide in beperkt aantal), Geelpootmeeuw, Lachstern, Kuifkoekoek, Hop, Duinpieper, Balkankwikstaart, Blonde Tapuit, Cetti's Zanger, Orpheusgrasmus, Raaf en Cirlgors.

dag 8:

's Ochtends staat, indien mogelijk, een afsluitende wandelexcursie op het programma. Voor de duur en de plaats van handelen zijn we afhankelijk van de vertrektijd van ons vliegtuig. Op dit moment kan

Ralreiger in het moeras voor het hotel

dan ook nog niet zo veel over deze excursie gemeld worden. Uiteindelijk gaan we terug naar het zuidoosten van het eiland. Daar, bij de hoofdstad Mytilini, ligt de luchthaven en vliegen we terug naar huis. Naar wij hopen kun je dan terugkijken op een fijne natuurreis met Stichting *Vogelreizen*, temidden van een gezelschap gelijkgestemde natuurvrienden.

niet vergeten

Stichting *Vogelreizen* adviseert om o.m. het volgende mee te nemen: vogelgids, verrekijker (liefst vergroting van **10x** of meer) en, indien in je bezit, **telescoop!** (zodat je zelf goede en gedetailleerde beelden kunt krijgen van de waargenomen vogels), kleding voor warm, fris en óók nat weer, opvouwbaar parapluutje, open wandelsandalen, rugzakje, thermosflesje, dichte wandelschoenen, zitmatje en drinkbeker. Je lichamelijke gezondheid dient dusdanig te zijn dat je vele dagen achtereen, zonder problemen voor jezelf of voor anderen, aan de excursies kunt deelnemen.

reissom en 'vroege vogel'-korting

Deze is vermeld in de prijsbijlage en geldt voor een verblijf in een gedeelte tweepersoonskamer, op basis van halfpension: overnachting, ontbijt en diner. Er is slechts een beperkt aantal

éénpersoonkamers beschikbaar. Hiervoor geldt een toeslag. Eenvoudige veldlunches zijn in de reissom begrepen. Deze worden ter plaatse 's ochtends vers ingekocht.

Een 'vroeg vogel'-korting van € 50,- p.p. geldt voor iedere deelnemer die uiterlijk 3 maanden voor aanvang van de reis boekt.

Minimum aantal vogelaars: 6, maximum 8.

Schapen in het landschap van Lesbos

boeking

Check eerst de website of er nog plaats is bij deze reis. Meld dan jouw voornemen tot deelname per e-mail aan de reisleader; hij kan jouw plaats dan vast reserveren. Boeking geschiedt door toezending van het volledig ingevulde boekingsformulier en door overmaking van 25% van de reissom, onder vermelding van de reiscode. Je boeking is pas definitief zodra je aanbetaling is ontvangen.

'niet-roken'- reis

In het vliegtuig, de hotelkamer, aan tafel, gedurende veldlunches en in ons busje is roken niet toegestaan.

literatuur en info

De volgende bronnen kunnen meer of andere informatie geven:

- Dudley, S.: *A Birdwatching Guide to Lesbos*, 2010
- Freytag & Berndt, kaart van Lesbos, 1:75.000, verkrijgbaar bij o.m. ANWB
- Jonsson, L.: *Vogels in hun eigen omgeving, Alpen en Middellandse Zeegebied*
- Masseti, M.: *Atlas of terrestrial mammals of the Ionian and Aegean Islands*, 2012
- Svensson, L. c.s.: *ANWB Vogelgids van Europa*
- reisverslag '*Herpetologische waarnemingen op Lesbos*': www.koudbloedigen-jelle-hofstra.nl

informatie

Voor specifieke en geheel vrijblijvende vogelinformatie en voor vragen over het reisprogramma kan je terecht bij de reisleader:

Emile Dirks, e-mail:

emile.dirks@stichtingvogelreizen.nl

Stichting *Vogelreizen* behoudt zich het recht voor het gepubliceerde dagprogramma aan te passen, indien de reisleiding dit noodzakelijk of onvermijdelijk acht.

foto's: Emile Dirks, tenzij anders aangegeven

Ons landelijk gelegen hotel op Lesbos: aan de baai van Kalloni en aan het moeras, rechts (foto: internet)

vogelreis *Lesbos* 2020

algemeen:

- reiscode 2009**LES**
- reisbestemming Lesbos, Griekenland
- reissoort standplaatsreis: vanuit één hotel
- reisdata vr. 24 april t/m vr. 1 mei 2020
- reisduur **8** dagen (7 overnachtingen)
- aantal deelnemers maximaal 7
- reissom € 1249,- pp
- 'vroeg vogel'-korting € 50,- pp
- vroegboekreissom € 1199,- pp; na 'vroeg vogel'-korting, mits geboekt vóór 24 januari 2020
- aanbetalng 25% van de totale reissom
- reis- en vogelinfo Emile Dirks, e-mail: emile.dirks@stichtingvogelreizen.nl

reissom inclusief:

- vluchten Transavia chartervlucht Amsterdam - Lesbos v.v., met mogelijk 'n korte tussenstop op Samos, vliegtijden zijn nog niet bekend; die kunnen van vroeg in de ochtend tot laat in de middag zijn
- bagage tijdens de vliegreis: 10 kg. handbagage en 20 kg. ruimbagage
- vervoer ter plaatse alle dagen met 9-persoons minibus, met reisleader als chauffeur;
- excursies op dag 1 t/m dag 8: natuur- en vogelexcursies zoals in reisbrochure/programma beschreven
- accommodatie Hotel *Kalloni Bay* (zie foto op vorige bladzijde) in Skala Kallonis, o.b.v. gedeelde tweepersoonskamer met gescheiden bedden en eigen douche/wc.
- maaltijden diner op dag 1 t/m ontbijt op dag 8, veldlunch/lunchpakket op dag 2 t/m 7; tijdens de heen- en terugvlucht zijn maaltijden/consumpties niet inclusief.
- reisleiding Emile Dirks
- documentatie reisbrochure en waarnemingenlijst voor vogels en andere dieren, ter beschikking staande naslagwerken

reissom exclusief:

- toeslagen b.v. eventuele, nu nog onbekende, nieuwe of extra belastingen, brandstof- en tickettoeslag en veranderingen hierin (zie Reisvoorwaarden!)
- kamertoeslag voor 'n eenpersoonskamer (beperkt beschikbaar) geldt een toeslag van € 159,-
- verzekeringen je eigen annulerings- en reisverzekering: ga nooit onverzekerd op reis! Neem kopieën van je annulerings- en reisverzekering mee; ook van noodnummers
- eigen uitgaven consumpties, communicatie, fooien, bestellingen tijdens vlucht

overig:

- temperatuur naar verwachting tussen de 17°C en 20°C, 's nachts koeler, er kunnen voorjaarsbuien vallen, de zon schijnt regelmatig
- je conditie 'n goede gezondheid en conditie is noodzakelijk (zie Reisvoorwaarden)
- zwaarte activiteiten soms wat inspannende wandelingen, i.c.m. veel 'op de been/onderweg' zijn
- reisvoorwaarden lees onze 'Reisvoorwaarden Stichting **Vogelreizen**' op de website
- voorzorg tekenpen, opvouwbaar paraplu, kleding voor *alle* weertypen
- wifi beschikbaarheid en kwaliteit van de wifiverbindingen varieert
- paspoort een geldig paspoort of een geldige Nederlandse identiteitskaart is vereist.